

Slovo k povzbuzení na neděli 14. dubna 2024, na Druhou neděli velikonoční – B
Biblická čtení: Sk 3,13-15.17-19; Ž 4; 1Jan 2,1-5a; Lk 24,35-48

Milé sestry, milí bratři,

dnešní evangelium nás přenáší ještě jednou do pozdního večera velikonoční neděle. Podle Lukášova svědectví se do Jeruzaléma vrací dva „emauzští učedníci“ a vyprávějí apoštolům, jak odpoledne rozpoznali zmrtvýchvstalého Pána při lámání chleba. On nyní znovu přichází mezi ně, zjevuje se jim všem dohromady a přeje Boží pokoj.

O tom je **první** polovina dnešního evangelijního úryvku. Ta **druhá**, začínající slovy «dále jim řekl», se ale již nutně nevztahuje ke stejnému večeru, i když se tak tváří. Je spíše Lukášovým **shrnutím** všeho, co se dělo po celých následných čtyřicet dnů: Jak Pán Ježíš při svých **zjeveních** postupně odhaloval **smysl Písma**, aby učedníci stále více chápali, že byl ukřižován a vzkříšen «podle Písma». A jak **poslal** apoštoly hlásat evangelium o odpuštění hříchů všem národům, poté co budou po jeho nanebevstoupení «vyzbrojení mocí z výsosti», darem Ducha Svatého (což byl verš, který nám dnešní úryvek již nepřečetl).

To vše můžeme číst jako **inspiraci**, oč bychom se v těchto dnech měli s Boží pomocí pokusit: Nechat se Kristem povzbudit ve víře v jeho zmrtvýchvstání, nabírat sílu evangelium žít i hlásat a připravovat se na slavnost Letnic.

Soustředme se však nyní na **pozdrav**, na Kristovo **přání «pokoj vám»**. Jsou to první slova Zmrtvýchvstalého, která říká svým učedníkům. Jak v dnešním Lukášově svědectví, tak i ve zjevení apoštolům v Jeruzalémě, které popisuje evangelista Jan. Není jasné, zda jde o jednu a tu samou událost. U Lukáše je nicméně zajímavé, že slova «pokoj vám» obsahují **jen některé rukopisy**, a ne ty úplně nejstarší. Proto se někteří biblisté domnívají, že u Lukáše jsou možná až **pozdějším dodatkem**, který se stal součástí Božího slova.

Vůbec však není špatně, pokud by se skutečně jednalo o nějaký pozdější dodatek oproti prvnímu (Lukášovu) textu. **Nemusí** totiž jít jen o jakýsi pokus paralelizovat Lukášovo svědectví s Janovým, anebo je obě navzájem více harmonizovat, aby z úst Pána Ježíše vycházelo vždy totéž. Něco takového Nový Zákon zpravidla nedělá. Ale mnohem spíše může jít o **odraz živé zkušenosti prvokřesťanských obcí**, prostředí, ve kterém novozákonní biblický text dostává svou definitivní inspirovanou podobu. Tak nějak je tomu ostatně i u celého textu Nového Zákona: Je svědectvím událostí, *kérygmatem* očitých svědků, jakož i je potvrzující reflexí povelikonočního křesťanství.

To by znamenalo, že **zkušenost daru Kristova pokoje** musela být v nejranější apoštolské církvi tak **silná**, že z ní plynulo přesvědčení, že ani **při prvním setkání se Zmrtvýchvstalým** v Jeruzalémě nemohli apoštolové zakusit nic jiného. Vždyť je to **týž** zmrtvýchvstalý Kristus, který je v prvotní církvi s křesťany (zvláště při «lámání chleba») tajemně a skutečně **přítomen**, jako se o velikonoční neděli **zjevil** emauzským učedníkům a apoštolům. A jestliže první křesťané při každém setkání s ním pociťovali dar pokoje, který pak chtěli žít i mezi lidmi, pak tomu nemohlo být při prvních setkáních s ním jako Zmrtvýchvstalým jinak.

Je tedy klidně možné, že až poslední redaktori biblického textu **vložili «pokoj vám» Kristu do úst** a vůbec to nevadí, ba naopak. Pozdější dodatek ve smyslu reflexe nejranější povelikonoční křesťanské zkušenosti je vlastně **potvrzením zkušenosti** očitých svědků Kristova zmrtvýchvstání. **Pokoj Kristův, vnitřní pokoj a vnitřní radost** jsou totiž vždy nějak tím **prvním**, co člověk při setkání s Kristem zmrtvýchvstalým může a má zakusit.

Tuší to a být **otevřený daru pokoje** a s touto otevřeností přicházet za Pánem Ježíšem, je proto důležité. **Tušíme-li**, co od vzkříšeného Pána můžeme a snad i smíme **čekat**, máme větší **naději**, že tento Boží dar ze své strany **nepropásneme**.

A jak tomu bývá vždy, **nejde jen o nás**. Boží pokoj nedostáváme nikdy jen pro sebe, ale i pro všechny lidi **kolem sebe**, pro celou tu částku světa, v níž žijeme. Vždyť máme být «blahoslaveným tvůrci pokoje», jak říká Ježíš, čehož je vždy a za všech okolností potřeba.

Vnitřní Boží pokoj je totiž také jedním z předpokladů **ke konání dobra**. Kdo má v srdci pokojnou radost, má **větší naději**, že dobro konat také opravdu bude. Pokoj je jednou z forem **projevů Boží milosti**, je **pomocí k dobru**. Dávání, rozšiřování a **vyzařování pokoje** – v jeho různých rovinách a podobách, zvláště pak v již konkrétním konání dobra – je jedním z našich nejkrásnějších **poslání**, pro které nám byla křesťanská víra také dána.

Dnešní evangelium můžeme tedy číst jako povzbuzení **Boží pokoj hledat** a o **pokoj mezi lidmi** (dobrem) se skutečně **snažit**. Zvláště v těch oblastech, kde to každému z nás nějak přísluší: V našich konkrétních **mezilidských vztazích**. Do většiny z nich zaznívá slovo papeže Pia XII. pronesené v předvečer začátku druhé světové války (24. srpna 1939): «Nic se neztratí mírem, vše může být ztraceno válkou». Papežova slova tenkrát vyslyšena nebyla.

I když nynější **mezinárodní situace válek**, které se rozpoutaly, zuří a hrozí, je nesmírně složitá a jsou v nich agresori a napadení, kteří se brání či musí bránit (k tomu já asi nemám kompetenci se vyjadřovat), **válka** jako taková **je vždy veliké zlo**, o tom pochyb asi nemůže být. Proto je dobré se snažit **o mír**, je-li to aspoň trochu možné, aspoň tam, kde je to v našich silách, s Boží pomocí: V našich **mikrosvětech**. Kéž by aspoň v nich nějak **zavládl Boží pokoj**, když kolem zuří války. Ne ve smyslu sobeckého uzavření se do vlastních šťastných bublin, ale právě i jako **služba okolnímu světu**, s nímž se naše mikrosvěty prolínají, v němž se odehrávají.

Jedním z nejdůležitějších konkrétních rozměrů pokoje, který můžeme od Boha dostat a který máme dávat dál, je **odpuštění hříchů**. Z odpuštění hříchů vnitřní pokoj plyne, dalším odpouštěním se může předat dál. **Mezilidským odpouštěním** se může zamezit válkám, aspoň některým, aspoň některým mezi námi.

Odpuštění hříchů je přeci jedním z největších velikonočních darů, jedním z největších dober. Boží Syn následky našich hříchů skrze svou oběť na kříži kdesi v hloubi bytí již napravil, proto nám mohou být hříchy skutečně odpuštěny. Svým zmrtvýchvstáním otevřel nebe i nám hříšníkům, protože nás do svého lidství přijal. **Kříž a zmrtvýchvstání** mají za **důsledek** možnost **odpuštění hříchů**, smíření člověka s Bohem a také lidí mezi sebou, možnost **pokoje** i mezi lidmi.

Odpuštění Pán Ježíš nabízí **všem lidem**, kteří o ně jen trošku stojí, jsou mu otevřeni, jsou schopni lítosti a aspoň nějakého vzbuzení touhy po obrácení, touhy po dobru. Boží odpuštění mohou **dostat**, opakovaně je dostávat a s ním i Boží Kristův **pokoj**. Co by, co bychom pak ovšem opravdu měli, je snažit se **Boží pokoj** rozdávat **dál**. Přinejmenším svým lidským **odpuštěním**.

«Pane Ježíši Kriste, tys řekl svým apoštolům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Nehleď tedy na naše hříchy, ale na víru své církve, a podle své vůle ji naplňuj pokojem a ved' k jednotě» říká i proto kněz za nás za všechny při každé mši svaté. Vzájemné **přání Božího pokoje** je také součástí každé mše, krátce před svatým přijímáním. Mše pak končí výzvou «jděte ve jménu Páně», v latině «ite, missa est», česky «běžte, to je vaše poslání»...

Milé sestry, milí bratři, kéž by i **naši duchovní zkušenosti** při setkání s Kristem byl dar **Božího vnitřního pokoje**, který nejenže není v protikladu s **Božím vnitřním neklidem** hledat a konat dobro, ale je jeho **souputníkem, předpokladem**. Kéž by aspoň nějaká zkušenost pokoje byla zkušeností ostatních lidí, našich bratří a sester, kteří se setkají **s námi**. Kéž by taková zkušenost byla i naše **s nimi, s ostatními**. S tím, že i **odpuštění** k tomu všemu patří.